

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOBILIZACIJOS IR PRIIMANČIOSIOS ŠALIES PARAMOS ĮSTATYMO NR. I-1623 14 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-1146

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. kovo 17 d. vakarinio posėdžio metu priimtą sprendimą (protokolas Nr. SPP-121), Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1146 (toliau – Įstatymo projektas) siekiui – stiprinti Lietuvos šaulių sąjungos pajėgumus, tačiau nepritarti Įstatymo projektui (teisinio reguliavimo priemonėms) dėl šių priežasčių:

1. Pasirinkta teisinio reguliavimo priemonė – Lietuvos šaulių sąjungos narių, baigusių medicinos, slaugos ar paramediko studijas (toliau – medicinos specialistai), išbraukimas iš civilinio mobilizacinio personalo rezervo – neatitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punkte įtvirtinto proporcingumo principo. Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 2 straipsnio 6 dalis nustato, kad civilinio mobilizacinio personalo rezervas yra sudaromas iš piliečių, kurių veikla būtina mobilizacijos planuose numatytų užduočių vykdymui užtikrinti. Medicinos specialistai, kaip sveikatos sistemos funkcionuoti būtinas personalas, yra esminė šio rezervo dalis. Medicinos specialistai yra ribotas valstybės išteklius, kurio trūkumas dar labiau išryškėtų mobilizacijos metu dėl išaugšančio medicinos personalo poreikio ruošiantis ir (ar) atremiant karines grėsmes. Įvertinus tai, Įstatymo projektu siūlomas dalies medicinos specialistų išbraukimas iš asmens sveikatos priežiūros įstaigų civilinio mobilizacinio personalo rezervo mažintų šio rezervo komplektavimo galimybes ir didintų riziką, kad mobilizacijos metu nebus užtikrintas reikiamas sveikatos priežiūros paslaugų teikimas gyventojams ir ginkluotosioms pajėgoms. Medicinos specialistų išbraukimas iš civilinio mobilizacinio personalo rezervo turėtų neigiamą poveikį sveikatos sistemos pajėgumui mobilizacijos metu. Į Gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. sausio 5 d. nutarimu Nr. 23 „Dėl Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo įgyvendinimo“, sveikatos priežiūros paslaugų teikimas įtrauktas kaip viena iš kritinių valstybės funkcijų. Todėl medicinos specialistų trūkumas civilinio mobilizacinio personalo

rezerve tiesiogiai mažintų valstybės gebėjimą užtikrinti šios funkcijos vykdymą mobilizacijos metu.

2. Įstatymo projekte siūlomas teisinis reguliavimas nesuderinamas su Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 4 straipsnyje nustatytais mobilizacijos sistemos uždaviniais ir 5 straipsnyje įtvirtintu visuotinio pasirengimo principu, kuriais vadovaujantis mobilizacija vykdoma centralizuotai, o visi valstybės ištekliai paskirstomi taip, kad būtų užtikrintas ginkluotųjų pajėgų rėmimas ir gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų vykdymas. Minėtas įstatymas nustato, kad civilinio mobilizacinio personalo rezervas yra sudaromas iš anksto ir planuojamas kaip integralus mobilizacijos sistemos elementas, todėl atskirų asmenų grupių išbraukimas iš šio rezervo, nesant bendros ir sistemiskai suderintos Lietuvos kariuomenės, Lietuvos šaulių sąjungos ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų medicinos pagalbos teikimo mobilizacijos ir (ar) karo padėties metu sistemos, pažeistų mobilizacijos sistemos vientisumą ir sumažintų jos efektyvumą.

3. Įstatymo projekte siūlomas reguliavimas nesuderinamas su Lietuvos Respublikos karo prievolės ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos įstatymo 23 straipsnyje nustatyta mobilizacijos metu taikoma karo prievolinkų paskyrimo sistema, pagal kurią žmoniškųjų išteklių paskirstymas yra valstybės kompetencija. Šio įstatymo nuostatos įtvirtina, kad į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įtraukti asmenys mobilizacijos metu nėra skiriami į karo tarnybą, nes jie vykdo gyvybiškai svarbias valstybės funkcijas. Todėl jų išbraukimas iš šio rezervo sudarytų prielaidas ne tik paneigti centralizuoto paskirstymo principą, bet ir pažeistų valstybės gebėjimą užtikrinti būtinųjų funkcijų vykdymą. Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 6 straipsnio 5 ir 8 punktai nustato, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė yra atsakinga už mobilizacinio rezervo formavimą, mobilizacinių išteklių naudojimo užtikrinimą ir jų paskirstymo prioritetų nustatymą. Įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas ribotų Vyriausybės galimybes įgyvendinti šias funkcijas, nes dalis žmoniškųjų išteklių būtų eliminuojama iš centralizuoto planavimo ir paskirstymo sistemos, todėl sumažėtų valstybės gebėjimas efektyviai valdyti mobilizacinius išteklius ir užtikrinti mobilizacijos sistemos veikimą.

Ministras Pirmininkas

Krašto apsaugos ministras